

Kiwa Hakuohje	Köysiratalaitteiston vastaava hoitaja	
Henkilösertifiointi		2024-05-08 Sivua 1 / 6

1 YLEISTÄ

Tässä ohjeessa kuvataan valtioneuvoston asetuksen 220/2018 mukaisen köysiratalaitteistojen vastaavan hoitajan sertifiointikäytäntö, sertifiointin hakeminen ja sertifiointin ylläpito. Valtioneuvoston asetuksessa 220/2018 on määritelty köysiratalaitteistojen käytöstä sekä pätevyyden osoittamismenettely. Pätevyysluokat, jotka tämä hakuohje kattaa ovat:

- Pätevyysluokka 1: Laahaushissit (hiihtohissit)
- Pätevyysluokka 2: Tuoli- ja korihissit (kiinteillä puristimilla)
- Pätevyysluokka 3: Tuoli- ja korihissit (irrottautuvilla puristimilla)
- Pätevyysluokka 4: Kiskoköysiradat

Köysiratalaitteiston vastaavan hoitajan sertifiointitoiminta täyttää SFS-EN/ISO/IEC 17024 sertifiointistandardin vaatimukset ja toiminnassa noudatetaan Kiwa Sertifiointi Oy:n toimintajärjestelmää. Sertifiointitoimintoja valvoo sertifiointilautakunta ja köysiratalaitteiston vastaavan hoitajan sertifiointin tukiryhmä.

Sertifiointeja voivat hakea kaikki halukkaat, jotka täyttävät sertifiointiedellytykset. Tähän ohjeeseen on kerätty pätevöinnin ja tutkintojen suorituksen kannalta keskeisimmät asiat.

Ohje ja hakemuskaavakkeet ovat tulostettavissa ja ladattavissa Kiwa Kiwa:n kotisivuilta. Käsittelyn nopeuttamiseksi edellytetään, että hakemus tehdään Kiwa Kiwan sivuilta löytyvää hakemuskaavaketta käyttäen ja se lähetetään hakemukseen kuuluvine liitteineen Kiwa Sertifiointi Oy:lle (sähköpostilla, mikäli mahdollista).

2 PÄTEVYYSVAATIMUKSET

Sertifiointiedellytykset koostuvat yleisistä vaatimuksista sekä pätevyysluokakohtaisista erityisvaatimuksista (köysiratojen vastaavan hoitajan koulutus, tutkinto ja vaadittu kokemus).

2.1 Yleiset vaatimukset

- Henkilö on 18 vuotta täyttänyt
- Osoitus riittävästä suomen (ruotsin) kielen taidosta
- Perehtyneisyys laitteistoa koskeviin säädöksiin ja standardeihin:
 - Valtioneuvoston asetus köysiratalaitteistojen käytöstä ja tarkastamisesta (220/2018)
 - SFS-EN 12397:2017 Henkilökuljetukseen tarkoitettujen köysiratojen turvallisuusvaatimukset. Käyttö
- Perehtyneisyys laitteiston rakenteeseen, käyttöön ja kunnossapitoon sekä valmistajan antamiin ohjeisiin

Kiwa	Köysiratalaitteiston vastaava hoitaja		
Hakuohje		2024-05-08	Sivu 2 / 6
Henkilösertifiointi			

- Työkokemus köysiratalaitteiston käyttöön perehdyttävissä tehtävissä kyseisessä pätevyysluokassa
- Hyväksyttävästi suoritettu pätevyysluokkaa vastaava tutkinto

Rinneyhtiön velvollisuus on arvioida henkilön fyysiset edellytykset toimia vastaavana hoitajana.

2.2 Pätevyysluokkia koskevat erityisvaatimukset

2.2.1 Pätevyysluokan 1 vaatimukset:

- vähintään 1 kausi (yli 3 kk) laahaushissin käyttöön perehdyttävässä tehtävässä (esim. standardin SFS-EN 12397 kohdan 5.2.3 koneenkäyttäjän tehtävät). Työkokemuksen voi korvata vähintään 14 pv perehdytys toimivassa keskuksessa, lisätiedot perehdytyksestä saa sertifiointielimeltä pyydettäessä.
- pätevointikurssi laahaushissien rakenteesta, käytöstä, kunnossapidosta, säädöksistä ja standardeista (esim. Suomen Hiihtokeskusyhdistys ry:n järjestämä kurssi)
- P1 tutkinto

2.2.2 Pätevyysluokan 2 vaatimukset:

- vähintään 2 kautta tai 1 kokonainen vuosi tuoli- ja/tai korihissin käyttöön perehdyttävässä tehtävässä (esim. standardin SFS-EN 12397 kohdan 5.2.3 koneenkäyttäjän tehtävät)
- Perehtyneisyys standardiin SFS-EN 1909:2017, Henkilökuljetukseen tarkoitetut köysiradat. Pelastaminen ja evakuointi sisältöön
- Pätevointikurssi tuoli- ja/tai korihissin rakenteesta, käytöstä, kunnossapidosta, säädöksistä ja standardeista (esim. Suomen Hiihtokeskusyhdistys ry:n järjestämä kurssi)
- P2 tutkinto

2.2.3 Pätevyysluokan 3 vaatimukset:

- voimassaoleva pätevyysluokan P1 ja P2 pätevyystodistus
- vähintään 2 kautta tai 1 kokonainen vuosi tuoli- ja/tai korihissin käyttöön (irrottautuvat puristimet) perehdyttävässä tehtävässä (esim. standardin SFS-EN 12397 kohdan 5.2.3 koneenkäyttäjän tehtävät)
- Perehtyneisyys standardiin SFS-EN 1909:2017, Henkilökuljetukseen tarkoitetut köysiradat. Pelastaminen ja evakuointi sisältöön
- Pätevointikurssi tuoli- ja/tai korihissin (irrottautuvat puristimet) rakenteesta, käytöstä, kunnossapidosta, säädöksistä ja standardeista (esim. Suomen Hiihtokeskusyhdistys ry:n järjestämä kurssi)
- Laitevalmistajan antama erityiskoulutus (rakenne, käyttö ja kunnossapito, laitevalmistajan antama opastus voidaan lukea osaksi työkokemusta). Laitevalmistajan erityiskoulutuksen voi korvata työnantajan järjestämä koulutus sekä perehdytys irrottautuvien toimintaan.
- P3 tutkinto

Kiwa Hakuohje	Köysiratalaitteiston vastaava hoitaja	
Henkilösertifiointi		2024-05-08 Sivu 3 / 6

2.2.4 Pätevyysluokan 4 erityisvaatimukset:

- vähintään 2 kautta tai 1 kokonainen vuosi tuoli- ja/tai korihissin käyttöön perehdyttävässä tehtävässä (esim. standardin SFS-EN 12397 kohdan 5.2.3 koneenkäyttäjän tehtävät)
- Perehtyneisyys standardiin SFS-EN 1909:2017, Henkilökuljetukseen tarkoitetut köysiradat. Pelastaminen ja evakuointi sisältöön
- Pätevöintikurssi kiskoköysiradan rakenteesta, käytöstä, kunnossapidosta, säädöksistä ja standardeista (esim. Suomen Hiihtokeskusyhdistys ry:n järjestämä kurssi)
- Laitevalmistajan antama erityiskoulutus (rakenne, käyttö ja kunnossapito)
- P4 tutkinto

3 KÖYSIRATALAITTEISTOJEN VASTAAVAN HOITAJAN KOULUTUS

Henkilön täytyy olla osallistunut hakemuksen kohteena olevien köysiratalaitteistojen vastaavan hoitajan koulutukseen, jonka järjestää sertifiointielimen hyväksymä koulutuksen järjestäjä hyväksytyyn sisällön mukaisesti. Hyväksytty koulutuksen järjestäjä on SHKY (Suomen Hiihtokeskusyhdistys).

4 TUTKINTO JA SERTIFIOINTI

4.1 Tutkintoon ilmoittautuminen

Tutkintoon ilmoittaudutaan palauttamalla täytettynä hakemuskaavake ja tarpeelliset todistukset Kiwa Sertifiointi Oy:lle. Tarpeelliset ohjeet ja hakemuslomake ovat Kiwa Kiwan verkkosivulla.

<https://www.kiwa.com/fi/fi/palvelumme/koysiratojen-vastaavat-hoitajat/>

Tutkinto voidaan pitää kurssin päätteeksi tai erikseen sovittavana ajankohtana. Kurssit pidetään kurssinjärjestäjien (esim. SHKY) aikataulujen mukaan (pääsääntöisesti syyskuussa). Tutkinto voidaan haluttaessa järjestää myös rajoitettuna (sovellettuna tiettyyn kapeampaan käyttötarkoitukseen).

Hakemuskaavake ja siihen liittyvät asiakirjat tulee toimittaa Kiwa Sertifiointi Oy:lle ennen tutkintoa. Tietoja voidaan täydentää myös tutkinnon jälkeen.

4.2 Tutkintoon osallistuminen

Kokelaan on saavuttava tutkintoon sovittuna aikana. Kokelaiden ei ole sallittua keskustella keskenään tutkinnon aikana. Kokeeseen on varattu aikaa maksimissaan 3 tuntia. Kokelaan on pysyttävä tutkinnon aikana valvojan määrittelemällä alueella. Tutkinnossa saa käyttää omia välineitä ja kurssi-aineistoa. Kirjallisuuden käyttö on sallittua.

Kiwa	Köysiratalaitteiston vastaava hoitaja		
Hakuohje			
Henkilösertifiointi		2024-05-08	Sivu 4 / 6

Kaikki tutkintopaperit täytyy kokelaan allekirjoittaa (nimi ja hiihtokeskus) ja luovuttaa valvojalle ennen tutkintotiloista poistumista. Tutkintoaineistoa ei saa kopioida mihinkään poisvietävään välineeseen tai materiaaliin. Kokelaan on pystyttävä (tarvittaessa) osoittamaan henkilöllisyytensä.

Läpäistäkseen tutkinnon henkilön on saatava tutkinnosta hyväksyttävä tulos (vähintään 70% oikein). Hylätty tutkintotulos ilmoitetaan kokelaalle ja tilaajalle kirjallisesti. Hylätyn kokeen voi uusia. Sertifiointia haettaessa tutkinnon suorittamisesta ei saa olla kulunut yli 24 kuukautta.

4.3 Sertifiointin hakeminen

Sertifiointia varten on hakijan toimitettava Kiwa Sertifiointi Oy:lle hakemus, joka toimii samalla tilauksena. Hakemus koostuu täytetystä hakemuskavakkeesta liitteineen (todistus köysiratalaitteistojen vastaavan hoitajan kurssille osallistumisesta ja työtodistukset).

Hakemisessa käytetään Kiwa Sertifiointi Oy:n verkkosivuilta tulostettavaa lomaketta. Hakemusasiakirjoja ei palauteta hakijalle, minkä vuoksi hakemukseen tulisi liittää alkuperäisistä todistuksista kopiot. Työnantajan edustajan on aina vahvistettava hakemus allekirjoituksellaan.

Sertifiointielin tutkii toimitetun aineiston perusteella täyttääkö hakija sertifiointiedellytykset. Ellei sertifiointia voida myöntää, hakijalle ilmoitetaan, miltä osin hän ei täytä sertifiointiedellytyksiä.

4.3.1 Pätevyysluokan muuttaminen

Pätevyysluokkaa voi muuttaa osoittamalla uuden pätevyysluokan vaatimusten täyttyminen (koulutus, tutkinto, työkokemus ja mahdollinen lisäkoulutus) hakemalla uutta sertifiointia. Pätevyysluokkaa voi korottaa myös kesken voimassaolokauden.

4.4 Sertifikaatit ja voimassaolo

Kiwa Sertifiointi Oy henkilösertifiointi myöntää henkilölle sertifikaatin, kun hän täyttää yllä mainitut sertifiointiedellytykset ja hän on suorittanut hyväksyttävästi tutkinnon.

Myönnettävät sertifiointit pätevyysluokittain ovat:

- Pätevyysluokka 1: Laahaushissin hoitajan pätevyys
- Pätevyysluokat 1 ja 2: Kiinteillä puristimilla varustetun tuoli- ja korihissin ja laahaushissin hoitajan pätevyys
- Pätevyysluokka 2: Kiinteillä puristimilla varustetun tuoli- ja korihissin hoitajan pätevyys
- Pätevyysluokat 1, 2 ja 3: Irrottautuvilla tai kiinteillä köysipuristimilla varustetun tuoli- ja korihissin ja laahaushissin hoitajan pätevyys
- Pätevyysluokka 4: Kiskoköysiradat

Kiwa	Köysiratalaitteiston vastaava hoitaja		
Hakuohje			
Henkilösertifiointi		2024-05-08	Sivu 5 / 6

Sertifiointin myöntämispäivämäärä on se päivämäärä, jolloin kaikki sertifiointivaatimukset on arvioitu täyttyneeksi. Myönnetty sertifikaatti on voimassa 5 vuotta sillä edellytyksellä, että haltija täyttää sertifiointiedellytykset.

4.5 Uudelleensertifiointi

Sertifiointijakson päättyessä 5 vuoden kuluttua sertifiointin saamisesta haltijan on haettava uudelleensertifiointia. Hänen on osoitettava, että hänen tietonsa säädöksistä, määräyksistä ja tekniikan nykytason vaatimuksista ovat ajan tasalla. Osoitus tehdään osallistumalla uudelleensertifiointin tutkintoon.

Uusintatutkintoon voi osallistua aikaisintaan 12 kuukautta ennen sertifiointin umpeutumista. Uusi sertifiointijakso alkaa samana päivänä kuin edellinen päättyy, mikäli uudelleensertifiointia haetaan ennen voimassa olevan jakson päättymistä.

4.6 Sertifikaatin peruuttaminen

Sertifioija voi peruuttaa sertifikaatin joko määräajaksi tai kokonaan.

Ennen sertifikaatin peruuttamistaertifioija pyytää sertifioidulta henkilöltä selvityksen tilanteesta. Sertifioijan halutessa ja tulkinnanvaraisissa tapauksissa asian käsittely annetaan sertifiointilautakunnalle, joka voi halutessaan ohjata asian käsittelyn sertifiointialueen tukiryhmälle. Lautakunta tai tukiryhmä antaa oman, sertifiointin voimassaoloa koskevan esityksensä sertifioijalle. Sertifioija tekee sen jälkeen sertifikaatin voimassaoloa koskevan päätöksen.

Sertifikaatin peruuttamiseen johtavia syitä voivat olla mm.

- Merkittävä katkos köysiratojen vastaavan hoitajan tehtävässä
- Henkilö ei toimi vastaavan hoitajan tehtävästä annettujen ohjeiden ja standardien mukaisesti
- Henkilön osaaminen tehtävässä osoittautuu riittämättömäksi (toistuva virheellinen toiminta)
- Sertifiointihakemuksen yhteydessä annetut väärät tai harhaanjohtavat tiedot
- Henkilö ei maksa sertifiointimaksujaan
- Sertifikaattia käytetään tahallisesti väärin tai harhaanjohtavasti

4 TIETOJEN JULKAISEMINEN

Sertifiointielin pitää voimassaolevista sertifikaateista luettelo, joka on kaikkien halukkaiden nähtävissä Kiwan verkkosivuilla. Henkilön nimitieto julkaistaan luettelossa vain henkilön kirjallisella suostumuksella. Hakemusasiakirjat sertifiointielin käsittelee luottamuksellisina.

Kiwa	Köysiratalaitteiston vastaava hoitaja		
Hakuohje		2024-05-08	Sivu 6 / 6
Henkilösertifiointi			

5 VALITUSMENETTELY

Jos asiakas, joka hakee sertifiointia tai jolle sertifikaatti on myönnetty, haluaa valittaa sertifioidulle sertifiointia koskevasta päätöksestä, sen tulee 14 päivän kuluessa päätöksen saapumisesta toimittaa valitus kirjallisesti sertifioidulle.

Sertifiointilautakunta nimeää kutakin valitusta varten erikseen puolueettoman, esteettömistä jäsenistä koostuvan valituslautakunnan, johon kuuluu puheenjohtaja ja kaksi muuta jäsentä.

Valituslautakunnan kokous pidetään 21 päivän kuluessa valituksen saapumisesta. Valittajalle ilmoitetaan vähintään seitsemän päivää etukäteen kokousaika, -paikka ja valituslautakunnan kokoonpano.

Sertifioidun päätös on voimassa valituslautakunnan kokoukseen asti. Kokouksessa sekä valittajalla että sertifioidun edustajalla on oikeus tulla kuulluksi luottamuksellisesti. Valituslautakunnan enemmistöpäätös on lopullinen.

Kielteinen päätös ei poista asiakkaalta oikeutta hakea sertifikaattia uudelleen.

6 YHTEYSHENKILÖT

Voimassaolevat yhteyshenkilöt löytyvät Kiwan [verkkosivuilta](#).